

روانشناسی ورزش

دانشگاه شهید بهشتی

دو فصلنامه روان‌شناسی ورزش

دوره چهارم، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۸، صفحه‌های ۷۱-۵۸

اولویت بندی عوامل مؤثر بر ترک ورزش‌های تیمی در نوجوانان بر اساس جنسیت

یلدا یزدان پرست، رخساره بادامی*

دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوراسگان)، اصفهان، ایران.

پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۱۲/۱۱

ویرایش مقاله: ۱۳۹۶/۱۱/۱۰

دریافت مقاله: ۱۳۹۴/۱۲/۲۵

هدف: هدف پژوهش حاضر، اولویت بندی عوامل مؤثر بر ترک ورزش‌های تیمی بر اساس جنسیت بود.

روش‌ها: دویست نوجوان ترک کننده ورزش‌های تیمی (۱۰۰ نفر پسر و ۱۰۰ نفر دختر) که بین ۲ تا ۱۰ سال سابقه شرکت در ورزش‌های تیمی داشتند، به شیوه گلوله برفی انتخاب شدند و پرسشنامه تعدیل شده عوامل مؤثر بر ترک ورزش‌های تیمی، بادامی، بلوچ و دافی (۲۰۱۴) را پر کردند. روایی و پایایی این پرسش‌نامه سنجیده و تأیید شد. این پرسش‌نامه دارای هفت خرده مقیاس عوامل آموزشی، اجرایی، اجبارها و محدودیت‌های تحصیلی و کاری، جنبه‌های انگیزشی، محیط اجتماعی، انتخاب فعالیت‌های دیگر و عوامل اقتصادی بود. داده‌ها با تی مستقل و فریدمن تحلیل شد.

نتایج: یافته‌ها حاکی از این بود که اولویت عوامل مؤثر بر ترک ورزش در دختران و پسران متفاوت است. اولین اولویت ترک ورزش در پسران عامل اقتصادی و در دختران عامل اجبارها و محدودیت‌ها بود.

نتیجه گیری: تفاوت‌های جنسیتی در جامعه پذیری از علل احتمالی تفاوت در اولویت بندی دلایل ترک ورزش در پسران و دختران است.

واژه‌های کلیدی: ترک ورزش، ورزش‌های تیمی، نوجوانان، جنسیت.

مقدمه

همان‌گونه که ورزشکاران انگیزه‌های متفاوتی برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی دارند، عوامل بسیاری هم ممکن است، سبب کاهش انگیزه آن‌ها برای شرکت مستمر در ورزش شده و نهایتاً به ترک ورزش منجر شود (۱). ترک ورزش در سنین نوجوانی بدین مفهوم است که ورزشکار نوجوان قبل از رسیدن به بالاترین سطح عملکرد ورزشی اش، به دوران ورزشی خود پایان دهد این در حالی است که ممکن است، آن فرد هنوز به ورزش دیگری مشغول باشد یا به ورزش دیگری روی آورد (۲). پتلیچکوف (۱۹۹۳) ترک ورزش را فرایندی آرام و پیشرونده قلمداد کرد که در طی آن انگیزه‌های حضور در ورزش کمرنگ می‌شود. از این دیدگاه، پژوهشگران، پدیده ترک ورزش را نتیجه نهایی روند تنزل انگیزه معرفی کرده‌اند (۳). بر اساس نظریه‌های مختلف انگیزشی، فارغ از سن یا سطح عملکردی ورزشکار، انگیزه ورزشکار برای تداوم مشارکت ورزشی زمانی حفظ می‌شود که بتواند به اهداف جدید دست یافته و نشانه‌هایی از پیشرفت بروز دهد و در مسابقات به تناب پیروز شود. در غیر اینصورت، ورزشکارانی که پیش زمین‌های از رشد عملکردی منفی در ورزش داشته‌اند، اعتماد به نفس خود را از دست داده، موفقیت‌های بالقوه را دور از دسترس دانسته و انگیزه شان را برای ادامه فعالیت از دست می‌دهند که این می‌تواند به عقب نشینی از روند تمرین‌های آموزشی منجر شود. همین‌طور، انگیزه توسط عواملی مثل گرایش‌های انگیزشی شخصی (وظیفه‌گرایی و خودگرایی) و انگیزه خودمختاری (درونی، بیرونی، بی انگیزگی) و جو انگیزشی محیط (وظیفه‌مدار یا رابطه‌مدار) مشخص می‌شود (۱). با این حال، دلایل مشخص بیش‌تری برای ترک ورزش کشف شده که در مطالعات بسیاری هم به آن اشاره شده است (۳).

در دهه هفتاد، ترک ورزش و دلایلی که آن را سبب می‌شود، مورد توجه قرار گرفت و سپس در دهه هشتاد به موضوعی مهم تبدیل شد (۴). طی چند دهه اخیر پژوهشگران مختلفی در مورد ترک ورزش و دلایل آن، پژوهش کرده‌اند و به نتایج مهمی دست یافته‌اند. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که یک سوم شرکت‌کنندگان ورزشی در بین سنین ۱۰ تا ۱۷ سالگی، ورزشی که در آن مشارکت داشته‌اند را رها کرده‌اند. این میزان در حدود سنین ۱۵ تا ۱۷ سالگی به اوج خود رسیده و در دختران بیش‌تر از پسران بوده است. اگرچه، دلایل ترک ورزش در بین پژوهش‌های مختلف متفاوت بوده است اما تعدادی از دلایل مانند علاقه به فعالیت‌های دیگر، کمبود تفریح و رضایت، کمبود موفقیت یا پیشرفت، کم شرکت کردن در رقابت، استرس رقابتی بیش از حد (فرسودگی)، دلزدگی و نارضایتی از مربی و برنامه در غالب گزارش‌ها به چشم می‌خورد (۴).

یکی از پژوهش‌گرانی که تلاش کرد، دلایل ترک ورزش را طبقه‌بندی کند، انوکسن^۱ (۲۰۱۱) بود. وی دلایل ترک ورزش را در پنج مقوله تقسیم بندی کرد: ۱- عوامل آموزشی و عملکردی، ۲- الزامات کاری و تحصیلی، ۳- جنبه‌های انگیزشی، ۴- محیط اجتماعی و ۵- انتخاب فعالیت‌های ورزشی و تفریحی دیگر. "عوامل آموزشی و عملکردی" اشاره بر نوع تمرینات و برنامه آموزشی داشت، "الزامات کاری و تحصیلی" اشاره به اولویت‌های زمانی برای انجام فعالیت‌های ورزشی و امور مدرسه داشت. "جنبه‌های انگیزشی" اشاره به پیشرفت ورزشکار، رسیدن به اهداف و پیروزی در مسابقات داشت. "محیط اجتماعی" به محیط آموزش و حمایت اجتماعی افراد مهمی چون مربی، والدین و همسالان می‌پرداخت و نهایتاً، "انتخاب علایق و فعالیت‌های ورزشی دیگر" اشاره به انجام امور متفرقه داشت (۵). انجام امور متفرقه، یکی از شایع‌ترین دلایل ترک ورزش محسوب می‌شود

ارزشی که در یک فرهنگ برای ورزش قایل می‌شوند، بر تصمیم ورزشکار برای تداوم مشارکت ورزشی یا ترک آن ورزش اثر می‌گذارد. به عنوان مثال، آیس‌هاکی ورزش ملی کانادا محسوب می‌شود. لذا، تعداد علاقه مندان به این رشته ورزشی در کانادا زیاد است. پسر بودن و مشهور بودن آیس‌هاکی در این کشور به خاطر پوشش گسترده رسانه ای و وجود شرکت کنندگان نخبه در این رشته است. به مثال‌های دیگر چون اسکی تپه نوردی در استرالیا و تنیس روی میز در چین می‌توان اشاره کرد. گسترش این رشته‌ها در این دو کشور تحت تأثیر فرهنگ آن کشورها است (۱۲). علاوه بر فرهنگ ورزشی، سیاست گذاری‌های ورزشی دولت و استراتژی‌های آن نیز بر علاقه به تداوم مشارکت ورزشی یا ترک ورزش حرفه‌ای مؤثر است. برای مثال وینز، فوگدی، دانس و بوگنا^۲ (۲۰۰۸)، فقدان موفقیت در فوتبال بلغارستان را به عدم توانمندی دولت در پایه گذاری سیاست‌های مؤثر و استراتژی‌های حکومتی نسبت دادند (۱۳). لذا، مولینر و همکاران (۲۰۰۶)، ادعان داشته‌اند که اگر در تحقیقات، تفاوت‌های فرهنگی لحاظ نشوند، دیدگاه‌های نظری گمراه کننده خواهد بود (۶). از طرف دیگر، تأثیر جنسیت بر دلایل ترک ورزش در تحقیقات تا حدودی مبهم است. برخی مطالعات به تفاوت‌های جنسیتی مهمی اشاره کرده‌اند در حالی که سایر مطالعات بین دلایل ترک ورزش دختران و پسران تفاوتی ندیده‌اند (۱۴). بر همین اساس، هدف پژوهشگر بررسی دلایل ترک ورزش نوجوانان در ورزش‌های تیمی است. ورزش‌های تیمی، به این دلیل انتخاب شد که در دوران نوجوانی، نقش همسالان پر رنگ‌تر از نقش والدین است و ورزش مخصوصاً ورزش‌های تیمی می‌تواند به تعامل با همسالان منجر شده و حس تعلق را به وجود آورد (۱۵). این مطالعه بر روی نوجوانان انجام گرفت؛ بدین دلیل که نوجوانی دوره‌ای با تغییرات فیزیکی فراوان و

(۶)؛ مخصوصاً در دوران نوجوانی که الزامات شغلی و تحصیلی پر رنگ‌تر می‌شود.

با توجه به پنج عامل ترک ورزش (عوامل آموزشی، اجبارها و محدودیت‌های تحصیلی و کاری، جنبه‌های انگیزشی، محیط اجتماعی، انتخاب فعالیت‌های ورزشی و تفریحی دیگر) (۷) که از پژوهش کیفی انوکسن (۲۰۱۱)، استخراج شده بود (۵)، ۷ عامل برای ترک ورزش در نظر گرفتند. آن‌ها عوامل "اجرایی" و "اقتصادی" را به پنج عامل قبلی اضافه کردند. عوامل اجرایی به تأثیر مسئولین و دست‌اندرکاران ورزش بر تصمیم ورزشکاران برای ترک ورزش اشاره داشت و عوامل اقتصادی به هر گونه هزینه مادی که برای انجام تمرینات و شرکت در رقابت‌های ورزشی لازم است، معطوف می‌شد. حیدری و همکاران (۲۰۱۴)، بر مبنای این هفت عامل، پرسش نامه‌ای را طراحی کردند و بر اساس آن دلایل ترک ورزش اسکیت در اسکیت بازان نوجوان را سنجیدند (۷). یافته‌ها حاکی از این بود که نقش عوامل آموزشی، عوامل اجرایی، اجبارها و محدودیت‌های تحصیلی و کاری، جنبه‌های انگیزشی، و عوامل اقتصادی بر ترک ورزش اسکیت بیش‌تر از سطح متوسط است. همین‌طور، عامل اقتصادی، بالاترین و محیط اجتماعی پایین‌ترین رتبه را در عوامل مؤثر بر ترک ورزش اسکیت به خود اختصاص دادند (۷). با این حال، برخی از مطالعات نشان داده است که دلایل ترک ورزش بسته به فرهنگ (۸)، جنسیت (۹)، سن (۱۰) و سطح و نوع ورزش (۱۱) متفاوت است. هر چند در این موارد تناقض یافته‌ها به چشم می‌خورد (۶).

با وجودی که برخی از مطالعات به اثر فرهنگ بر دلایل ترک ورزش اشاره کرده‌اند (۸). با این حال، اکثر مطالعاتی که بر روی دلایل ترک ورزش انجام شده است، در آمریکا و در دیگر کشورهای انگلیسی زبان بوده و مطالعات اندکی در کشورهای دیگر با فرهنگ متفاوت، صورت گرفته است (۸).

ورزشی (فوتبال، بسکتبال، هندبال و والیبال) استفاده شد. همین‌طور، بر اساس پیشینه پژوهش، بیست و نه گویه به گویه‌های پرسشنامه حیدری و همکاران (۲۰۱۴)، اضافه شد (پرسش نامه حیدری، ۵۳ گویه داشت) و مجدداً روایی و پایایی این پرسش نامه سنجیده شد.

این پرسش نامه، دو بخش داشت که بخش اول به اطلاعات جمعیت شناختی و بخش دوم به دلایل ترک ورزش تیمی اختصاص یافته بود و بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت تنظیم شده بود.

برای سنجش روایی محتوایی، از نسبت روایی محتوایی (CRV^۳) (لاوشه، ۱۹۷۵) و شاخص روایی محتوا (CVI^۴) (لین، ۱۹۸۶) استفاده شد. با استفاده از نسبت روایی محتوایی (CVR^۵) ۵ گویه که ضریب روایی محتوایی لازم را به دست نیاوردند، از پرسش نامه حذف شدند. به این ترتیب تعداد گویه‌ها به ۷۷ گویه رسید. با استفاده از روش‌های ذکرشده، نسبت روایی محتوایی ۰/۹۱ و شاخص روایی محتوا برای معیار سادگی ۰/۸۹، برای معیار مربوط یا اختصاصی بودن ۰/۹۰ و برای معیار وضوح یا شفاف بودن ۰/۸۷ به دست آمد.

برای بررسی روایی سازه از تحلیل عامل اکتشافی استفاده شد. در این مرحله، ۲ گویه که بارعاملی کم‌تر از ۰/۳ داشتند از پرسش نامه حذف شدند. به این ترتیب، تعداد گویه‌ها به ۷۵ گویه کاهش یافت. این پرسش نامه دارای ۷ خرده مقیاس عوامل آموزشی (گویه ۱ تا ۱۵)، عوامل اجرایی (گویه ۱۶ تا ۳۱)، اجبارها و محدودیت‌ها (گویه ۳۲ تا ۳۷)، جنبه‌های انگیزشی (گویه ۳۸ تا ۴۹)، محیط اجتماعی (گویه ۵۰ تا ۶۶)، انتخاب فعالیت‌های ورزشی و تفریحی دیگر (گویه ۶۷ و ۶۸) و عوامل اقتصادی (گویه ۶۹ تا ۷۵) بود. به منظور بررسی نیکویی برازش مدل چندعاملی نیز از تحلیل عامل تأییدی استفاده شد. شاخص‌های نیکویی برازش مدل در جدول ۱ خلاصه شده است.

حرکت فرد از کودکی به بلوغ فیزیکی است. طی این مرحله رشد، بدن دچار تحولات بسیاری می‌شود و ورزش و فعالیت‌های بدنی، تأثیرات مثبت فراوانی بر رشد فیزیکی و عاطفی نوجوانان می‌گذارد و این در حالی است که میزان ترک ورزش در دوران نوجوانی بیش‌ترین درصد را به خود اختصاص داده است (۵).

روش پژوهش

روش این پژوهش توصیفی و از نوع پیمایشی است.

نمونه‌های پژوهش

جامعه آماری این پژوهش را کلیه ورزشکاران نوجوان ۱۳ تا ۱۹ ساله شهر اصفهان که در دو سال اخیر ورزش‌های تیمی را رها کرده بودند، تشکیل می‌دادند. نمونه به روش گلوله برفی انتخاب شد. به این صورت که پژوهشگر از مسئولین، مربیان و ورزشکاران باشگاه‌های فولاد مبارکه سپاهان، باشگاه غدیر، باشگاه آموزش و پرورش ناحیه ۳ و باشگاه قزلباش (بصورت در دسترس) درخواست کرد که آدرس و یا شماره تلفن افرادی که در دو سال اخیر ورزش (فوتبال، بسکتبال، والیبال و هندبال) را ترک کرده بودند و در زمان ترک ورزش بین ۱۳ تا ۱۹ سال داشتند را در اختیار پژوهشگر قرار دهند. برای ۲۹۳ نفر افراد معرفی شده که حاضر به شرکت در پژوهش شدند، پرسش نامه ارسال شد و با پیگیری فراوان پرسشنامه‌های مربوط به ۲۰۰ نفر (۱۰۰ پسر و ۱۰۰ دختر) جمع‌آوری شد که این افراد بین ۲ تا ۱۰ سال سابقه شرکت در ورزش‌های تیمی را داشتند.

ابزار اندازه‌گیری

در این پژوهش از پرسشنامه تعدیل شده حیدری و همکاران (۲۰۱۴)، استفاده شد (۷). این پرسش نامه برای اسکیت طراحی شده بود. در گویه‌های این پرسش نامه به جای واژه اسکیت، از نام آن رشته

جدول ۱. شاخص های برازش مدل ورودی

شاخص برازش	X ² /df	RMSE	GFI	AGFI	NFI
مدل	۱/۶۹	۰/۰۵۱	۰/۹۶	۰/۹۳	۰/۹۳

تحلیل آماری

برای بررسی روایی محتوایی از اطلاعات دریافت شده به واسطه نظرات جمعی از متخصصان مربوطه، برای تعیین همسانی درونی از آلفای کرونباخ، برای مقایسه میانگین میزان نقش عوامل با میانگین فرضی از تی تک نمونه و برای اولویت بندی دلایل ترک ورزش از آزمون فریدمن استفاده شد.

نتایج

در جدول ۲، میانگین عوامل با میانگین فرضی در دختران و پسران مقایسه شده است.

بر اساس یافته های جدول ۲، نقش عوامل آموزشی بر ترک ورزش های تیمی در پسران بیش تر ولی در دختران کم تر از سطح متوسط است. نقش عوامل اجرایی بر ترک ورزش در پسران و دختران، در سطح متوسط است. نقش اجبارها و محدودیت های آموزشی، کاری و غیره بر ترک ورزش در پسران کم تر و در دختران بیش تر از سطح متوسط است. نقش جنبه های انگیزشی برای پسران در سطح متوسط است اما برای دختران کم تر از سطح متوسط است. نقش محیط اجتماعی بر ترک ورزش در دختران بیش تر ولی در پسران کم تر از سطح متوسط است. نقش انتخاب فعالیت های تفریحی دیگر بر ترک ورزش در دختران و پسران کم تر از سطح متوسط است و برعکس نقش عوامل مالی و اقتصادی بر ترک ورزش در دختران و پسران بیش تر از سطح متوسط است. هم چنین در عوامل آموزشی، اجبارها و محدودیت ها، جنبه های انگیزشی و محیط اجتماعی

با توجه به شاخص های جدول ۱، مدل ورودی برای نمونه این مطالعه مطلوب بوده است. در این پژوهش برای مشخص نمودن پایایی پرسش نامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. پایایی پرسش نامه از طریق آلفای کرونباخ برای کل پرسش نامه ۰/۷۹ به دست آمد. پایایی ۷ خرده مقیاس برای عوامل آموزشی، عوامل اجرایی، اجبارها و محدودیت ها، جنبه های انگیزشی، محیط اجتماعی، انتخاب فعالیت های ورزشی و تفریحی دیگر و عوامل اقتصادی به ترتیب ۰/۷۷، ۰/۷۹، ۰/۸۵، ۰/۸۱، ۰/۸۲ و ۰/۸۷ به دست آمده است.

روش اجرای پژوهش

پژوهشگر از مسئولین، مربیان و ورزشکاران باشگاه های فولاد مبارکه سپاهان، باشگاه غدیر، باشگاه آموزش و پرورش ناحیه ۳ و باشگاه قزلباش درخواست کرد که آدرس و یا شماره تلفن افرادی که در زمان ترک ورزش (فوتبال، بسکتبال، والیبال و هندبال) بین ده تا نوزده سال داشتند را در اختیار پژوهشگر قرار دهند.

پژوهشگر با این افراد تماس گرفت و در مورد هدف این پژوهش توضیح داد. از آن هایی که حاضر به شرکت در پژوهش بودند، آدرس ایمیلشان گرفته شد و پرسش نامه برای آن ها ایمیل شد. اندک تعدادی هم که ابراز کردند، از طریق ایمیل نمی توانند پرسش نامه را پر کنند، پرسش نامه به آدرس آن ها پست و سپس جمع آوری شد.

بین دختران و پسران تفاوت وجود دارد. جدول ۳، میانگین رتبه بندی عوامل را نشان می‌دهد. بر اساس جدول شماره ۳، بالاترین رتبه در دختران به اجبارها و محدودیت‌های تحصیلی و کاری و بالاترین رتبه در پسران به عوامل اقتصادی اختصاص یافته است. همین‌طور، جنبه‌های انگیزشی در دختران و محیط اجتماعی در پسران پایینترین رتبه را دارد. نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد، بین رتبه‌های هفتگانه عوامل در دختران و پسران در سطح $p < 0/01$ تفاوت وجود دارد.

جدول ۲. مقایسه میانگین میزان نقش عوامل با میانگین فرضی در دختران و پسران

مؤلفه		میانگین	انحراف معیار	تی تک نمونه	تی مستقل (مقایسه دختران و پسران)
عوامل آموزشی	دختر	۲/۹۳	۰/۲۹	T=-۲/۱۳ P= ۰/۰۳۵	T =-۳/۷۸ P= ۰/۰۰۱
	پسر	۳/۰۹	۰/۲۸	T = ۳/۳۵ P= ۰/۰۰۱	
عوامل و کادر اجرایی	دختر	۳/۱۸	۰/۹۷	T = ۰/۱۸۱ P= ۰/۵۸	T = ۰/۴۱ P= ۰/۶۷
	پسر	۳/۱۳	۰/۷۸	T = ۱/۷۰ P= ۰/۰۹۱	
اجبارها و محدودیت	دختر	۴/۰۲	۰/۳۵	T = ۲۸/۸۶ P= ۰/۰۰۱	T = ۱۰/۴۸ P= ۰/۰۰۱
	پسر	۲/۷۴	۱/۱۶	T = -۲/۱۸ P= ۰/۰۳۱	
جنبه‌های انگیزشی	دختر	۲/۳۹	۰/۵۳	T = -۱۱/۴۴ P= ۰/۰۰۱	T = -۵/۹۱ P= ۰/۰۰۱
	پسر	۲/۹۲	۰/۷۳	T = -۰/۹۸ P= ۰/۳۲۷	
محیط اجتماعی	دختر	۳/۷۴	۰/۴۹	T = ۱۴/۰۹ P= ۰/۰۰۱	T = ۳۲/۸۸ P= ۰/۰۰۱
	پسر	۲/۰۳	۰/۱۴	T = -۶۴/۶۷ P= ۰/۰۰۱	
انتخاب فعالیت‌های دیگر	دختر	۲/۷۸	۰/۶۶	T = -۳/۳۳ P= ۰/۰۰۱	T = ۱/۸۸ P= ۰/۰۰۶
	پسر	۲/۵۹	۰/۷۲	T = -۵/۵۹ P= ۰/۰۰۱	
عوامل اقتصادی	دختر	۳/۹۸	۰/۲۱	T = ۴۶/۸۲ P= ۰/۰۰۱	T = -۰/۵۱ P= ۰/۰۹۶
	پسر	۳/۹۸	۰/۱۸	T = ۵۲/۷۰ P= ۰/۰۰۱	

جدول ۳. میانگین رتبه بندی علل ترک ورزش های تیمی

پسران		دختران	
میانگین رتبه بندی	مؤلفه ها	میانگین رتبه بندی	مؤلفه ها
۶/۴۲	مالی و اقتصادی	۵/۸۱	اجبارها و محدودیت ها
۴/۵۲	عوامل اجرایی	۵/۷۸	مالی و اقتصادی
۴/۴۶	عوامل آموزشی	۵/۱۴	محیط اجتماعی
۳/۸۵	جنبه های انگیزشی	۳/۷۳	عوامل اجرایی
۳/۶۷	اجبارها و محدودیتها	۲/۸۴	عوامل آموزشی
۳/۲۷	انتخاب فعالیت های تفریحی دیگر	۲/۶۹	انتخاب فعالیت های تفریحی دیگر
۱/۸۲	محیط اجتماعی	۲/۰۳	جنبه های انگیزشی

جدول ۴. آزمون فریدمن علل ترک ورزش

دختران	پسران	جنسیت
۳۱۷/۸۵۹	۲۵۳/۶۱۸	مقدار خی دو
۶	۶	درجه آزادی
۰/۰۰۱	۰/۰۰۱	سطح معناداری

بحث و نتیجه گیری

هدف از انجام این پژوهش، بررسی دلایل ترک ورزش های تیمی بوده است. جامعه آماری این پژوهش را کلیه ورزشکاران تیمی نوجوان شهر اصفهان که در دو سال اخیر ورزش را رها کرده بودند، تشکیل می دادند. در این پژوهش از پرسشنامه تعدیل شده حیدری و همکاران (۲۰۱۴)، استفاده شد که این پرسش نامه دارای هفت خرده مقیاس عوامل آموزشی، عوامل اجرایی، اجبارها و محدودیت های تحصیلی و کاری، جنبه های انگیزشی، محیط اجتماعی، انتخاب فعالیت های ورزشی و تفریحی دیگر و عوامل اقتصادی بود (۷).

اولین یافته این مطالعه نشان داد که عامل اقتصادی اولین اولویت ترک ورزش در پسران و دومین اولویت را در دختران به خود اختصاص داده است. لذا می توان این گونه نتیجه گرفت که عامل اقتصادی

برای تداوم مشارکت ورزشی در ورزش های تیمی نقش مهمی را بازی می کند.

دیگر یافته این مطالعه نشان داد که عامل اجبارها و محدودیت ها اولین اولویت ترک ورزش در دختران است. این یافته با یافته های (۱۶؛ ۶؛ ۵) همخوان است. در این مطالعات عامل اجبارها و محدودیت ها عامل مهمی در ترک ورزش بود. به نظر می رسد، تعارض بین تحصیل و ورزش یکی از دلایل مهم ترک ورزش در دختران باشد. این به این خاطر است که زمان بهینه تمرینات و اوج عملکرد در رقابت های ورزشی اغلب با امور تحصیلی یا تحصیل در مقاطع بالاتر و شروع فعالیت های حرفه ای همزمان است. ترکیب کردن تحصیل یا شغل با رقابت های ورزشی بسیار سخت یا حتی غیر ممکن است، لذا در بسیاری از موارد بین اولویت دادن به ورزش و فعالیت های غیر ورزشی بایستی انتخاب انجام پذیرد

کودک به ورزش خود ادامه دهد یا ورزش کردن را ترک کند، بگذارد (۲۰). رفتار مربیان، به ویژه، تأثیر مهمی در نگرش و رشد روانی ورزشکاران جوان دارد و مطالعات متعدد به وضوح اهمیت رابطه بین ورزشکار و مربی را برای پایان زودهنگام دوره ورزش‌های رقابتی نشان می‌دهند (۱۸). به عبارت دیگر، مربی نه تنها می‌تواند نقش مهمی در موفقیت ورزشکار در ورزش‌های رقابتی داشته باشد بلکه ممکن است مسئول پایان بخشیدن به دوره حرفه‌ای فرد نیز باشد. درگیری با مربیان از جمله دلایل مهمی بوده است که شناگران برای ترک ورزش مطرح کرده‌اند (۸).

قرار گرفتن عوامل اجرایی در دومین اولویت دلایل ترک ورزش در پسران و چهارمین اولویت از دلایل ترک ورزش در دختران را می‌توان با عنایت به نظر گلیمان تبیین کرد. وی استدلال می‌کند که دختران تمایل دارند خودشان را بر حسب روابط بین شخصی با دیگران تعریف کنند و به مقولات اجتماعی و ایجاد ارتباط صمیمی علاقه مندترند، در حالی که پسران به کسب موفقیت متمایل ترند و بیش تر دوست دارند که بر پیشرفت خود تمرکز داشته باشند و حساسیت کم‌تری نسبت به احساسات افراد دیگر ابراز می‌کنند (به نقل از ۲۰).

یافته دیگر مطالعه حاضر نشان داد که عامل آموزش، اولویت چهارم ترک ورزش در پسران و اولویت پنجم را در دختران به خود اختصاص داده است. هم‌چنین پسران عامل آموزشی را در ترک ورزش بالاتر از دختران ارزیابی کردند. جکسون (۲۰۰۱)، بیان کرده است که تمایلات دختران و پسران نوجوان در تمرین متفاوت است و دختران نوجوان ورزشکار تمایل دارند سرگرمی و هیجان تمرین بیش تر باشد اما پسران مربی را ترجیح می‌دهند که تناسب اندام، نیل به هدف و چالش‌های رقابتی را در دستور کار خود قرار دهد. بنابراین، ممکن است، تفاوت در

(۶). اما، تفاوت دختران و پسران در مهم شمردن این عامل برای ترک ورزش احتمالاً به تفاوت ارزش‌های دختران و پسران مربوط است. بر اساس مدل انتظار ارزش اکلس^۶، باورهای افراد در خصوص این موضوع که یک تکلیف چقدر ارزش دنبال کردن دارد، بر جهت‌گیری هدفی افراد تأثیر می‌گذارد. در این مدل، ارزش تکلیف^۷ و جهت‌گیری هدفی^۸، متغیرهایی هستند که در مدل مفهومی به آن‌ها توجه شده است (۱۷).

یافته دیگر مطالعه حاضر نشان داد که عامل اجرایی، اولویت دوم ترک ورزش در پسران و اولویت چهارم را در دختران به خود اختصاص داده است. هم‌چنین پسران عامل آموزشی را در ترک ورزش بالاتر از دختران ارزیابی کردند. هم‌چنین، در عامل اجرایی تفاوت معناداری بین دختران و پسران مشاهده نشد. میانگین نمره پاسخ پسران و دختران در گویه‌های مربوط به عوامل اجرایی؛ یعنی در گویه‌های "تعداد مسابقات بین شهری در سال محدود است"، "مسائل پارتی بازی و رابطه گرایی وجود داشت"، "نحوه انتخابی مسابقات کشور عادلانه نبود"، "کادر فنی تیم، مسئولیت پذیر نبودند"، "مسئولین فدراسیون را دوست نداشتم"، "رفتار مسئولین باشگاه مرا از این ورزش دور کرد"، "مسئولین فدراسیون را دوست نداشتم"، "مسئولین هیئت را دوست نداشتم"، "سبک مدیریت باشگاه برایم ناخوشایند بود"، "مربی معروف و شناخته شده نبود"، "مربی، خوب آموزش نمی‌داد" و "مربی بین بازیکنان تبعیض قائل می‌شد" در حد متوسط بود. گویه‌های این عامل بر رفتار مربی و مسئولین و نحوه انتخاب و اجرای مسابقات متمرکز شده بود. در پیشینه تحقیق، شیوه عملکرد و رفتار مربی، یکی از دلایل مهم اثرگذار بر ترک ورزش بوده است (۷-۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹). به طور کلی مربیان، حامیان مهمی برای ورزشکاران جوان تلقی می‌شوند و نقش آن‌ها می‌تواند اثر فوق العاده‌ای در مورد این که آیا

سالگور، الوارز و مارکوز^۹ (۲۱)، همخوان است. آن ها، سرگرم کننده نبودن و ملال آور بودن تمرینات را از مهم ترین دلایل ترک ورزش دانستند. خسته کننده بودن تمرینات می تواند سرگرم کننده بودن تمرینات را از تجربه های ورزشی حذف کند (۲۲). اگر مربی به منظور اجرای خوب، فشار بیش از حد وارد کند، می تواند میزان ترک را افزایش دهد (۲۳). همین طور، "تخصص گرایی زود هنگام" هم می تواند باعث ترک زود هنگام شود (۱۶). تخصص گرایی زود هنگام، شرایطی را توصیف می کند که ورزشکار را مجبور می کنند در سن پایین تنها روی یک ورزش تمرکز کرده و سالانه در تمرینات متعددی برای این ورزش شرکت کند. این پدیده ارتباط تنگاتنگی با این باور دارد که برای رسیدن به خبرگی در هر ورزشی، افراد بایستی ده سال یا ۱۰۰۰۰ ساعت تمرین کرده باشند (۲۴). این یعنی هرکس زودتر به این هدف برسد، به بالاترین سطح عملکرد خود نیز رسیده است. همین باور منجر به این شده است که برخی از مربیان، فشار تمرینی زیادی را ایجاد کنند (۱۶). فراسر توماس و همکاران (۲۰۰۸)، رابطه بین تخصص گرایی زود هنگام و کناره گیری را تأیید کرده اند (۱۶).

یافته دیگر این پژوهش نشان داد که جنبه های انگیزشی چهارمین اولویت ترک ورزش در پسران بوده است. هم چنین، پسران جنبه های انگیزشی را در ترک ورزش بالاتر از دختران ارزیابی کرده اند. تحقیقات صورت گرفته در زمینه انگیزش نشان می دهد که ورزشکار زمانی به ورزش حرفه ایی خود ادامه می دهد که شاهد پیشرفت خود در آن حرفه خاص باشد و به موفقیت دست پیدا کنند (۲۵). ورزشکارانی که عملکرد و بازده منفی را نشان می دهند، انگیزه کمتری نیز خواهند داشت و ورزش را راحت تر ترک می کنند (۲۴). داده های به دست آمده از مطالعه ۲۵ ساله انکسون نشان داد، ورزشکارانی

نقش عامل آموزشی بر ترک ورزش دو جنس به تفاوت در اهداف و تمایلات دو جنس مربوط باشد یا شاید شیوه برنامه ریزی تمرین مربیان دختر و پسر متفاوت است و همین امر موجب تفاوت در دیدگاه ترک کنندگان دختر و پسر شده است. بهتر است، در مطالعات آینده، عامل آموزشی به دو زیر مؤلفه "امکانات و تسهیلات" و "نوع و نحوه تمرینات" تقسیم شود تا بهتر بتوان در مورد تأثیر عامل آموزش بر ترک ورزش قضاوت کرد؛ چراکه عامل آموزشی دارای ۱۵ گویه بود که تمرکز گویه های شماره ۱ تا ۹ (گرمای تابستان و سرمای زمستان در ورزشگاه های روباز مرا می آزد، باشگاه خیلی شلوغ بود، من از ارئه خدمات راضی نبودم، ورزشگاه های روباز امنیت ندارند، درجه حرارات باشگاه مناسب نبود، امکانات آموزشی کافی برای آموزش وجود نداشت، تجهیزات ورزشگاه کافی نبودند، باشگاه استانداردها و ایمنی های لازم را برای فعالیت ورزشی نداشت، رفت و آمد به کلاس ها، دشوار بود)، بر امکانات و تسهیلات و تأکید گویه های ده تا سیزده (برنامه ریزی تمرینات مناسب نبود، تمرینات ورزشی برایم سخت و طاقت فرسا شده بود، انجام بعضی از مهارت ها را دوست نداشتم، تمرینات خسته کننده بود، تمرینات تنوع نداشتند، فشار تمرینات را دوست نداشتم)، بر نوع و نحوه تمرینات بود. در گویه هایی که مربوط به امکانات بود، نمره پاسخ دختران و پسران در حد میانگین یا بالاتر از میانگین بوده است. اما نمره پاسخ دختران در گویه های مربوط به نوع و نحوه تمرینات، پایین تر از میانگین و در پسران در گویه های "انجام بعضی از مهارت ها را دوست نداشتم"، "تمرینات خسته کننده بود"، و "فشار تمرینات را دوست نداشتم" بالاتر از میانگین بوده است. بالاتر از سطح متوسط بودن نمره پاسخ پسران در گویه های "انجام بعضی از مهارت ها را دوست نداشتم"، "تمرینات خسته کننده بود" و "فشار تمرینات را دوست نداشتم" با مطالعه مولینيرو،

است و ارزش، رضایت پیش‌بینی شده‌ای است که فرد از انجام آن رفتار به دست می‌آورد. اگر فقط انتظار کارایی زیاد باشد یا اگر فقط ارزش زیاد باشد، گرایش شخص برای انجام آن رفتار کاهش می‌یابد لذا، به نظر می‌رسد که یکی از راهکارها برای افزایش ادراک شایستگی این باشد که مربی به جای نتیجه ورزش بر فرآیند آن تأکید کنند و جو آموزشی و تمرینی تبخیر محور و تلاش محور را جایگزین نتیجه محوری کند (۲۸).

یافته دیگر این پژوهش نشان داد که محیط اجتماعی چهارمین اولویت ترک ورزش در دختران را به خود اختصاص داده است. همچنین، دختران اثر محیط اجتماعی را در ترک ورزش بالاتر از پسران ارزیابی کرده بودند. در مطالعات گذشته یکی از علل مهم علاقه به تداوم مشارکت ورزشی، پیدا کردن دوستان جدید، بودن با دوستان و قسمتی از یک تیم شدن بوده است. اگر، فرد احساس کند که محیط اجتماعی نیاز باهم بودن را ارضاء نمی‌کند و یا استقلال فرد تا حد زیادی تحت تأثیر محیط اجتماعی محدود شود، احتمال ترک ورزش وجود دارد (۲۹). همچنین، با عنایت به این که در ادراک فرد از محیط، تفاوت‌های جنسیتی وجود دارد شاید یکی از دلایل تفاوت در میزان اثرگذاری محیط اجتماعی بر ترک ورزش در دختران و پسران به همین موضوع مربوط باشد.

یافته دیگر این پژوهش نشان داد که تأثیر انتخاب فعالیت‌های تفریحی و ورزشی دیگر از بین هفت عامل، در اولویت ششم قرار دارد. توجه به فعالیت‌ها دیگر، به عنوان یکی از دلایل دیگر ترک ورزش محسوب می‌شود. در پژوهش انوکسن در سال ۱۹۸۳ تنها ۳/۳ درصد از ورزشکاران حرف‌هایی و در سال ۱۹۸۹ تنها ۱/۸ درصد ورزشکاران دومیدانی به دلیل شرکت در ورزش‌ها و یا سرگرمی‌های دیگر از ورزش دومیدانی کناره‌گیری کرده بودند (۵).

که بعد از گذشت مدت زمانی، رکود در فعالیت را تجربه می‌کنند، انگیزه لازم برای ادامه فعالیت ورزشی را از دست می‌دهند و در نتیجه به حرفه ورزشی خود خاتمه می‌دهند. در مطالعه انکسون، فقدان انگیزه از مهم‌ترین دلایل برای ترک ورزش بوده است (۵). پژوهش‌ها در مورد جنبه‌های مختلف انگیزش نشان می‌دهد که ورزشکاران تا زمانی که در ورزش خود عملکرد خوبی دارند و از اطرافیان نیز حمایت عاطفی دریافت می‌دارند به ورزش ادامه می‌دهند. در مطالعات گلد و همکاران، یکی از دلایل مهم ترک ورزش احساس عدم شایستگی بوده است (۲۶). بر اساس نظریه انگیزش شایستگی هارت، افراد به صورتی ذاتی برای شایسته بودن در همه زمینه‌ها، انگیزه دارند. برای ارضای انگیزه شایستگی در عرصه‌ای مانند ورزش، فرد درصدد کسب مهارت بر می‌آید. ادراک او از موفقیت، احساسات هیجانی مثبت یا منفی ایجاد می‌کند و این احساسات، باعث افزایش یا کاهش انگیزش می‌شوند. این احساسات به طور مستقیم بر انگیزش اثر نمی‌گذارند، بلکه آن‌ها بر حالات عاطفی مثل احساس لذت، اضطراب، غرور و شرمندگی، تأثیر گذاشته که این عواطف هم به نوبه خود بر انگیزش ورزشکاران اثرگذار است. هارتر معتقد بود افراد دارای ادراک بالا از شایستگی و درجه‌ای از توانایی کنترل خود در محیط ورزشی، در مقایسه با افرادی که از لحاظ ادراک شایستگی در سطح پائین تری قرار دارند، تلاش بیش‌تری اعمال خواهند کرد (۲۷). آن‌ها در تکالیف موجود و موقعیت‌های پیشرفت، پایداری بیش‌تری دارند و احساس‌های مثبت بیش‌تری را تجربه می‌کنند (۱۷). بر همین اساس، علاقه به تداوم مشارکت ورزشی را می‌توان بر اساس نظریه انتظار × ارزش تبیین کرد. بر اساس نظریه انتظار × ارزش، گرایش به انجام یک کار حاصل ضرب دو ساختار شناختی انتظار کارایی و ارزش است. انتظار کارایی، باور فرد به توانایی‌اش برای انجام آن رفتار

* Academic goals

° Molinero, Salguero, Álvarez, Márquez

منابع

1. Weiss, M. R., & Williams, L. The why of youth sport involvement: A developmental perspective on motivational processes. In M. R. Weiss (Ed.), *Developmental Sport and Exercise Psychology: A Lifespan Perspective* (pp. 223–268). Morgantown, WV: Fitness Information Technology, 2004.
2. Robertson ID. The Sports Drop-out: A Time for Change?: a Review of Literature: a Report Presented to the Applied Sports Research Program. National Sports Research Centre; 1988.
3. Petlichkoff LM. Coaching children: Understanding the motivational process. *Sport Science Review*. 1993;2(2):48-61.
4. Lepir D. Reasons for withdrawing from sports in the formerly active athletes. *Fizička kultura*. 2009;63(2):181-203.
5. Enoksen, E. Drop-out Rate and Drop-out Reasons Among Promising Norwegian Track and Field Athletes. *Scandinavian sport studies*, 2011,2, 19-43.
6. Molinero O, Salguero A, Tuero C, Alvarez E, Márquez S. Dropout Reasons in Young Spanish Athletes: Relationship to Gender, Type of Sport and Level of Competition. *Journal of sport behavior*. 2006 Sep 1;29(3).
7. Heydari H, Badami R, Baluch B, Duffy LJ. Dropout reasons in Iranian youth roller skaters. *International Journal of Science Culture and Sport*. 2014 Dec 20;2(4):89-102.
8. Salguero A, Gonzalez-Boto R, Tuero C,

در نهایت، رتبه بندی علل ترک ورزش نشان داد که عوامل اقتصادی در پسران و اجبارها و محدودیت های تحصیلی در دختران بالاترین اولویت ترک ورزش را به خود اختصاص داده است که شاید این تفاوت به جامعه پذیری متفاوت دختران و پسران و متعاقباً متفاوت بودن اهداف آنها مربوط باشد. زنانگی و مردانگی چیزی است که از طریق جامعه پذیری به دست می آید. از همان ابتدا والدین با فراهم کردن نوع متفاوت اسباب بازی و نوع متفاوت فرصت های تمرینی، نقشهای متفاوت دختران و پسران را به آنها القاء می کنند و باعث شکل گیری متفاوت اهداف در آنها می شوند. بعد از خانواده، مدرسه و جامعه در شکل دادن اهداف پسران و دختران نقش بازی می کنند (۳۰). شاید به همین دلیل است که عامل اقتصادی برای پسران که در جامعه ما، نان آور خانواده محسوب می شوند، اولویت اول ترک ورزش است ولی برای دختران که بر روی تحصیلات آنها تأکید می شود، محدودیت های تحصیلی، اولویت اول را به خود اختصاص داده است.

به طور خلاصه، می توان اشاره کرد که شاید با افزایش امکانات و تسهیلات ورزشی، افزایش علم مربیان در برنامه ریزی تمرینات، استفاده از مشاوره های تحصیلی برای برنامه ریزی مناسب درسی، استفاده از تسهیلات آموزشی چون نرم افزارهای مربوط به تدریس دروس و جذب اسپانسرهای مالی بتوان تداوم شرکت در فعالیت های ورزشی تیمی را افزایش داد.

پی نوشت ها

¹ Enoksen

² Vincze, Fugedi, Dancs & Bognar

³ Content Validity Ratio

⁴ Content Validity Index

⁵ Content Validity Ratio

⁶ Eccles'expectancy-value

⁷ Task value

- Marquez S. Identification of dropout reasons in young competitive swimmers. *Journal of Sports Medicine and Physical Fitness*. 2003 Dec 1;43(4):530.
9. Gill DL, Gross JB, Huddleston S. Participation motivation in youth sports. *International journal of sport psychology*. 1983, 14, 1-14.
10. Brodtkin P, Weiss MR. Developmental differences in motivation for participating in competitive swimming. *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 1990 Sep;12(3):248-63.
11. White SA, Duda JL. The relationship of gender, level of sport involvement, and participation motivation to task and ego orientation. *International Journal of Sport Psychology*. 1994 Jan, 25,4-18.
12. Li C, Wang CK, Pyun DY, Martindale R. Further development of the talent development environment questionnaire for sport. *Journal of sports sciences*. 2015 Oct 21;33(17):1831-43.
13. Vincze G, Fügedi B, Dancs H, Bognár J. The effect of the 1989-1990 political transition in Hungary on the development and training of football talent. *Kinesiology: International journal of fundamental and applied kinesiology*. 2008 Jun 30;40(1):50-60.
14. Weinberg R, Tenenbaum G, McKenzie A, Jackson S, Anshel M, Grove R, Fogarty G. Motivation for youth participation in sport and physical activity: relationships to culture, self-reported activity levels, and gender. *International Journal of Sport Psychology*. 2000;31:321-46.
15. Martin DE, Dodder RA. Socialization experiences and level of terminating participation in sports. *Journal of Sport Behavior*. 1991 Jun 1;14(2):113.
16. Fraser-Thomas JL, Côté J, Deakin J. Youth sport programs: An avenue to foster positive youth development. *Physical Education & Sport Pedagogy*. 2005 Feb 1;10(1):19-40.
17. Vaez Mousavi,S., & Mosayebi, F. Sport psychology. Samt publication. 2007.[In Persian]
- 18- Dale SB, Jackson A, Martin S. Youth coaching preferences of adolescent athletes and their parents. *Journal of sport behavior*. 2001; 24(2):197-211.
19. Scanlan TK, Lewthwaite R. From stress to enjoyment: Parental and coach influences on young participants. *Competitive sports for children and youth: An overview of research and issues*. 1988: 47-58.
20. Clifton RA, Perry RP, Roberts LW, Peter T. Gender, psychosocial dispositions, and the academic achievement of college students. *Research in Higher Education*. 2008 Dec 1;49(8):684-703.
21. Molinero O, Salguero A, Álvarez E, Márquez S. Reasons for dropout in youth soccer: a comparison with other team sports. *Motricidad. European Journal of Human Movement*. 2009;22.
22. Tuffey, S. Why do kids quit? *Coaches Quarterly*, 1996, 3, 7-8.
23. Butcher J, Lindner KJ, Johns DP. Withdrawal from Competitive Youth Sport: A Retrospective Ten-year Study. *Journal of Sport Behavior*. 2002 Jun 1;25(2).

24. Ericsson KA, Krampe RT, Tesch-Römer C. The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological review*. 1993 Jul;100(3):363.
25. Ames, C. Achievement goals, motivational climate, and motivational processes. In: Roberts, G. C. (ed). *Motivation in Sport and Exercise*. Champaign, IL: Human Kinetics, 1992, 161-176.
26. Gould D, Feltz D, Horn T, Weiss M. Reasons for attrition in competitive youth swimming. *Journal of Sport Behavior*. 1982 Sep 1;5(3):155.
27. Harter S. Effectance motivation reconsidered. Toward a developmental model. *Human development*. 1978;21(1):34-64.
28. Carter-Thuillier, B., Carter-Beltran, J., Cresp Barria, M., Nahuelcura, R.O. El abandon deportivo desde una perspectiva psicosocial, sport dropout from a psychosocial approach. *Rev. Int. Investig. Cienc. Soc*, 2016, 12(1), 103-120
29. Crane J, Temple V. A systematic review of dropout from organized sport among children and youth. *European physical education review*. 2015 Feb;21(1):114-31.
30. Fredricks JA, Eccles JS. Family socialization, gender, and sport motivation and involvement. *Journal of Sport and Exercise Psychology*. 2005 Mar;27(1):3-1.

Shahid Beheshti University
Sport Psychology

Spring & Summer 2019/ No.1/ Vol. 4/ Pages: 58-71

Ranking of Factors Affecting on Drop-out from Team Sports among Adolescent Athletes Based on Gender

Yalda Yazdanparast, Rokhsareh Badami*

Department of Physical Education and Sport Science, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran.

Received: 15/03/2016

Revised: 30/01/2018

Accepted: 02/03/2018

Purpose: The present study aimed to examine for factors affecting on drop-out from Team based on gender.

Methods: Two-hundred adolescents (100 males and 100 females) with the age range of 13 to 19 years, who had the experience of participation in team sports from 2 to 10 years were chosen by snowball sampling method and filled a modified questionnaire of Heidari, Badami, Baluchi and Duffy (2014) for the reasons for sport drop-out. Reliability and validity of this questionnaire is approved. This questionnaire consists of seven subscales including educational factors, executive factors, obligations, motivational aspects, social environment, choosing other activities and sport, and economic factors. Findings were analyzed by independent *t*-test and Friedman test.

Results: The results showed that the priority of factors affecting leaving the sports is different for boys and girls. In men, economic factor had the first priority for sport dropout while in women obligations had the first priority.

Conclusion: Gender differences in socialization are the possible causes of differences in the prioritization of reasons for sport dropout in boys and girls.

Keywords: Sport drop-out, Team sports, Youth, Gender.

---

* Corresponding Author: Rokhsareh Badami, Tel: 03135002352, E-Mail: rokhsareh.badami@khuiaf.ac.ir